

ANG

Bayan

PAHAYAGAN NG PARTIDO KOMUNISTA NG PILIPINAS
PINAPATNUBAYAN NG
MARXISMO-LENINISMO-MAOISMO

Ispesyal nga Isyu

Edisyong Hiligaynon

Hulyo 31, 2002

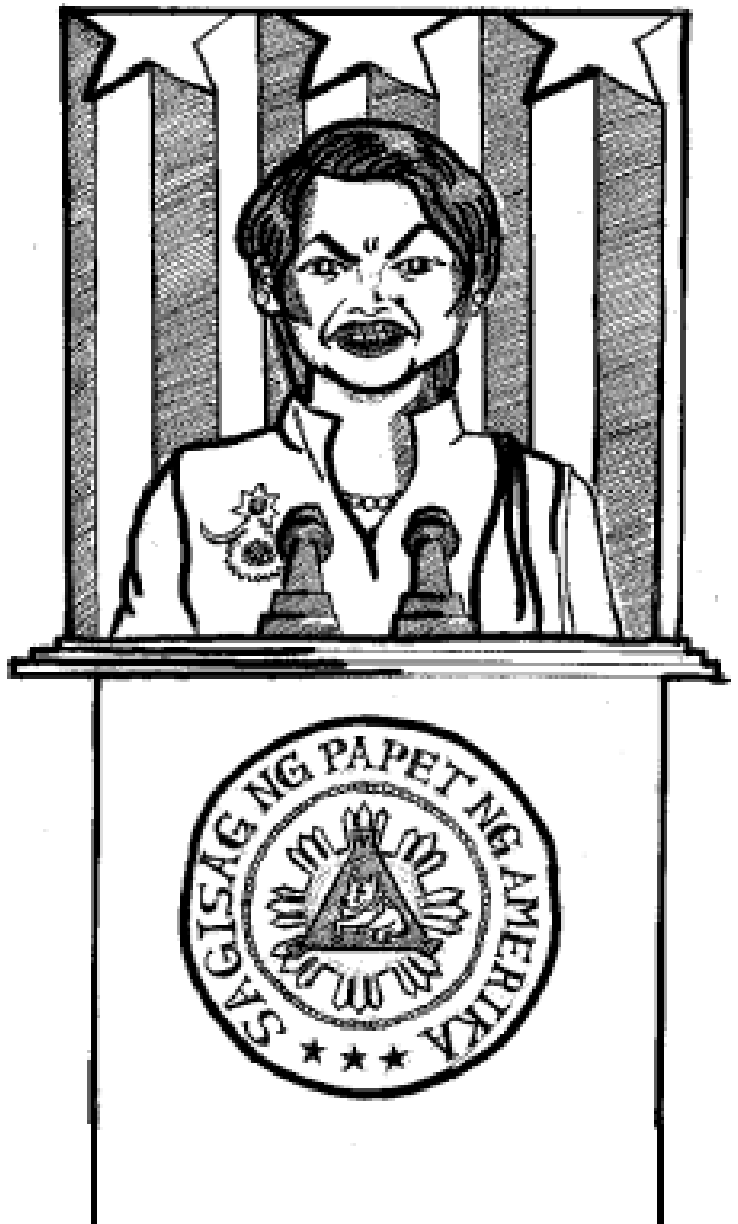
**“Mabaskog kag malig-on nga republika” ni
Macapagal-Arroyo**

Pagsulong sang pasismo kag neokolonyalismo

Isa kag pagdayaw sa pasismo kag neokolonyalismo ang pamulong-pulong ni Gloria Macapagal-Arroyo sa atubang sang Kongreso sining Hulyo 22 nga nagdeklarar nga igatib-ong niya ang isa ka “mabaskog kag malig-on nga republika”.

Kabaliskaran sa ginpromisa nga kauswagan, ang “mabaskog kag malig-on nga republika” ni Macapagal-Arroyo naputos sang kagarukan kag magaserbi lang nga pabug-at kag magapalala sa pagka-ulipon kag kapigusan sang pumuluyo.

Ang tema nga ini sa iya nga ikaduha nga State of the Nation Address (SONA) sinyal sang dugang nga pagpanglupig sa mga kinamatarung sibil kag pagbasura sa mga nabilin pa nga mga upang sa todo-todo nga interbensyong militar sang US kag sa mga opeasyon sang dumuluong nga kapital sa pungsod.

Kinahanglan pamalabagan ang mga tikang nga ini. Kinahanglan nga tukuron ang masangkad nga kubay sang paghiliusa sang pumuluyo agud atubangon kag todo-todo nga batuan ang “mabaskog nga republika” ni Macapagal-Arroyo.

Pamahug sa mga kinamatarung sibil kag ang direktiba nga pasingkion ang kontra-pumuluyo nga gyera

Paagi sa “mabaskog kag malig-on nga republika,” gusto ni Macapagal-Arroyo nga hatagan-rason ang paglatag sang mga layi kag mga polisiya nga magapasingki sang pasista nga pagpamigos sa pumuluyo.

Ginagamit subong ni Macapagal-Arroyo ang daw bwelo sang kampanya batuk sa “terorismo” kag ang gindeklarar niya nga kadalag-an batuk sa Abu Sayyaf kag pila ka bantog nga kaso sang kriminalidad agud hatagan-rason ang pagpatuman sang mga layi nga kuno magalutos sa terorismo kag kriminalidad kag magatib-ong sang kalinung kag katawhay.

Kaangut sini, ginapadali ni Macapagal-Arroyo ang kongreso nga ipasar ang mga hagna nga “kontra-terorismo”. Ang ining mga hagna ginlatag sa senado kag kongreso nanday Sen. Robert Barbers kag Kong. Imee Marcos (House Bill 3802). Halos kopya ini sang sadto nga nalatag nga hagna nanday Sen. Orly Mercado kag Sen. Juan Ponce Enrile sadtong 1995, apang wala lubos nga nahimo layi bangud sang mabaskog nga pagpamatuk sang pumuluyo.

Suno sa ginpasangkad nga depinisyon sang “terorismo” sa hagna nga ini, ang sin-o man nga nagasaway ukon nagapakamalaut sa mga polisiya sang gubyrno pwede nga kabigon nga “terorista” kag pamatbatan kag silutan sang pagkabilanggo tubtob nagakabuhi ukon sang kamatayon. Sa nasambit nga depenisyon, bisan ang mga rebolusyonaryo, progresibo ukon bisan sin-o man nga nagapahayag sang pagpamatuk sa rehimen, pwede kabigon

nga “terorista”. Isa ini ka kontra-rebolusyonaryo nga proposal. Kun mangin layi, pagatapakan sini ang mga sandigan nga kinamatarung sibil, lakip na ang kinamatarung batuk sa pag-aresto kag detensyon nga wala sang mandamyento.

Kun si Macapagal-Arroyo ang masunod, wala sang ligwa ang kritisismo kag mga protesta batuk sa iya mga polisiya. Ang wala-patawad nga pagpangbatuta kag pagpangbomba sang tubig batuk sa linibo-libo ka malinong nga mga demonstrador sadtong Hulyo 22 sa Quezon City ginhimo sa mismo mandu ni Macapagal-Arroyo, agud ipakita nga mabaskog siya nga lider nga may ikasarang magtukod sang “mabaskog nga republika”.

Ang ini nga mga makahas nga pagdispers sang mga demonstrasyon ginkondakta bilang pasakalye sa deklarasyon ni Macapagal-Arroyo sadtong Hulyo 24 nga ang polisiya sang “maximum tolerance” (paghatag sang maksimum nga ligwa) igabasura sa pag-atubang sang mga demonstrasyon. Gindeklarar niya nga ang pamaagi sang pagtratar sang iya gubyrno sa mga demonstrasyon sadtong Hulyo 22 ang pinakaulihi nga manipestasyon sang “maximum tolerance”. Ang pasista nga “no permit-no rally” nga polisiya paga-implementar liwat kadungan sa paggamit sang salsalon nga kamot sa pagdispers sang mga militante nga aksyong masa sang

pumuluyo. Iya man gindeklarar ang polisiya sang “no maximum tolerance” batuk sa mga rali sa pag-abot ni US State Sec. Colin Powell sa una nga semana sang Agosto.

Liwat nga ginbuhi ni Macapagal-Arroyo kag sang iya militar ang “anti-komunista” nga pamahug agud hatagan-rason ang ginahimo nga pagpanglupig sa mga ligal nga organisasyon kag personahe kag hatagan sang tiko nga rason ang mga brutal nga operasyong militar. Suno kay Macapagal-Arroyo, mga “komunista” na lang ang nagapamakalaut sa iya. Sining ulihi, ginbansagan pa niya nga mga “kriminal” kag “terorista” ang mga organisasyon nga nagatib-ong sang tawhanon nga kinamatarung.

Kun si Macapagal-Arroyo ang masunod, wala sang ligwa ang kritisismo kag mga protesta batuk sa iya mga polisiya.

Ginagamit ni Macapagal-Arroyo ang “anti-terorismo” nga daw isa ka pangkabilugan nga lisensya sa paggamit sang pwersa kag kakahas batuk sa sin-o man nga pagabansagan nya ukon sang iya gubyrno nga “terorista”.

Ginaduso niya ang pagkategorisa sang armado nga rebolusyonaryong kahublagan nga ginapamunuan sang Partido Komunista bilang “terorista” kag “mga kriminal nga nagapamatay sa ngalan sang pulitika”. Nagapangita siya sang mga pamaagi para hatagan-rason ang lubos nga pagbasura sang negosasyon pangkalinungan sa tunga sang NDF kag sang GRP kag sa paglunsar sang mga brutal nga mga atake batuk sa rebolusyonaryo nga kahublagan. Ginahandum ni Macapagal-Arroyo kag sang mga militarista sa iya gabinete nga dulaon na ang mga upang sa iya paglunsar sang todo-gyera batuk sa rebolusyonaryong pwersa kag pumuluyo sa kaumhan.

Tanan-nga-bahin nga dominasyon sang imperyalismong US

Sa pinal nga analisis, ang “mabaskog nga republika” ni Macapagal-Arroyo nagasanto kag nagaserbi sa mga katuyuan sang tanan-nga-bahin nga pagsulong sang interes sang imperyalismong US sa Pilipinas. Gusto ni Macapagal-Arroyo nga gamiton ang bilog nga pwersa sang estado sa paglutos sang patriyotiko nga kahublagan sang pumuluyo kag hatagan-dalan ang pagpangdalasa sang imperyalismong US sa soberanya kag pungsudnon nga patrimonya.

Ginasiguro ni Macapagal-Arroyo ang permanente nga presensya sang tropang Amerikano sa Pilipinas paagi sa padayon nga paglunsar sang “gintigub nga ehersisyo sa paghanas militar” kag ang paghimo sang mga dugang nga layi kag kasugot.

Matapos ituon sa Abu Sayyaf, gusto subong sang rehimeng Macapagal-Arroyo nga dal-on ang mga “paghanas” nga ini sa mga teritoryo sang New People’s Army agud makapasilabut ang US sa kontra-rebolusyonaryo nga gyera.

Nagahana na ang pag-apruba sang Mutual Logistics Support Agreement nga magahatag-dalan sa padayon nga presensya sang tropang Amerikano sa Pilipinas. Ginapahanugutan sang MLSA ang tropang Amerikano nga magtukod sang mga semi-permanente nga mga pasilidad kag istruktura para sa ila akomodasyon sa

madamo nga bahin sang pungsod. Gani, nalikawansini ang mga konstitusyonal nga probisyon nga nagadumili sa pag-establisar sang mga dumuluong nga base militar sa pungsod.

Ginbutang man niya sa pwesto ang masupog nga papet sang imperyalistang US nga si Sen. Blas Ople sa Department of Foreign Affairs agud matanlas ang pag-ratipika sang MLSA kag iban pa nga maki-US nga tratado kag polisiya.

Sa ekonomiya sang “mabaskog nga republika,” ang mga polisiya sang liberalisasyon, deregularisasyon, pribatisasyon kag denasyunalisasyon ipatuman sang lubos agud todo-todo nga buksan ang ekonomiya sang Pilipinas sa imperyalista nga “globalisasyon.”

Plano ni Macapagal-Arroyo nga maghimo sang mga bag-o nga layi kag bungkagon ang mga nabilin pa nga mga upang sa hilway nga pagsulod kag operasyon sang dumuluong nga monopolyo kapital sa pungsod.

Lakip na diri ang pagpasar sang layi nga Special Purpose Assets Vehicle (SPAV) nga magahatag-dalan sa dumuluong nga kapitalista nga magpanag-iya sang duta sa pungsod—nga sa gihapon pormal nga ginadumilian sang reaksyunaryo nga konstitusyon.

Sa handum nga engganyuhon ang dumuluong nga kapital sa pungsod, ginasuportaran ni Macapagal-Arroyo ang

Ang “mabaskog nga republika” ni Macapagal-Arroyo nagasanto sa kag nagaserbi sa mga katuyuan sang tanan-nga-bahin nga pagsulong sang interes sang imperyalismong US sa Pilipinas.

panawagan sang US nga maghimo sang dalagku nga pagbag-o sa mga probisyon sang reaksyunaryo nga konstitusyon nga ginakabig nga upang sa gihapon sa hilway nga operasyon sang dumuluong nga kapital, lakip na ang mga probisyon nga nagapugong sa 100% nga dumuluong nga pagpanag-iyang mga negosyo sa Pilipinas.

Atubangon kag paslawon ang mga polisiya sang “mabaskog kag malig-on nga republika”

Ang deklarasyon ni Macapagal-Arroyo nga pag-establisaron niya ang isa ka “mabaskog kag malig-on nga republika” isa lang ka paghinabon sa maluya niya nga gubyrno kag nagagaruk kag nagakadunot na nga reaksyunaryo nga nagaharing sistema. Tanda ini sang desperasyon sang mga nagahari nga sahi nga pangapinan ang mapanghimulos kag mapanglupig nga orden sa atubang sang tuman kalala nga krisis sa sulod kag gwa sang pungsod kag sa atubang sang madasig nga nagasulong nga mga pagbatu agud waskon ang reaksyunaryo nga malapyudal kag neokolonyal nga pangginahum.

Samtang lubos ka hambog nga nagapamulong-pulong si Macapagal-Arroyo, nagakurog naman ang iya tuhod sa kakulba nga indi siya makapadugay sa poder. Sa atubang sang madasig nga pagsarurot sang iya popularidad kag nagalapad nga panawagan nga patalsikon siya, ginalatag ni Macapagal-Arroyo ang mga tikang agud pahipuson ang pumuluyo kag nyutralisahon ang mga reaksyunaryo nga kaaway niya sa pulitika.

Kinahanglan madasig nga maghulag ang mga rebolusyonaryo nga pwersa agud ihiliusa ang pumuluyo sa pagbatu sa mga nagahana nga pasista kag maki-imperyalista nga tikang. Kinahanglan nga hingalitan ang pagkahamulag ni Macapagal-Arroyo sa pulitika, labi na ang pagkahamulag niya sa pila ka nahanunga nga pwersa kag reaksyunaryo nga sadto yara sa iya paksyon, agud pasangkaron ang kubay sang mga pwersa nga magapaslaw sa iya pagtib-ong sang “mabaskog kag malig-on nga republika”.

Ang mga pungsudnon-demokratiko nga pwersa kinahanglan handa nga makig-isa sa nagkalain-lain nga pwersa batuk sa rehimeng Macapagal-Arroyo, bisan sa mga taktikal nga basehan. Kadungan sini, kinahanglan pangunahan sang mga pungsudnon-demokratiko nga pwersa ang pagtukod sang malapad nga nagahiliugyon nga prente nga nagatib-ong sa demokrasya, kaayuhan sang pumuluyo kag pungsudnon nga soberanya.

Kinahanglan hingalitan sang BHB ang instabilidad kag madasig nga pagluya sang rehimeng Macapagal-Arroyo paagi sa padayon nga paglunsar sang dalagkuan kag gagmayan nga taktikal nga opensiba nga sarang dag-on samtang padayon nga ginapalapad kag ginapabaskog ang baseng masa sa kaumhan.

Partikular nga kinahanglanon nga handaan sang BHB ang pamahug sang direkta nga pagpasakop sang mga tropang Amerikano sa mga kontra-rebolusyonaryo nga operasyon paagi sa pagpasako sa paniktik, pagtaktisa ukon sa mga aktwal nga armadong operasyon sa mga prenteng gerilya sang rebolusyonaryo nga kahublagan.

Subong pa man, kinahanglan todo-todo nga maghulag ang mga patriyotiko kag demokratiko nga pwersa sa kasyudaran kag sa kaumhan agud iduso ang pagpahalin sang mga tropang Amerikano sa Pilipinas.

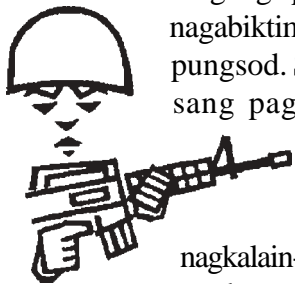
Paagi sa todo-todo kag militante nga pagbatu sang pumuluyo, mapaslawan si Macapagal-Arroyo sa iya tuyo nga itib-ong ang iya “mabaskog kag malig-on nga republika”. Kun ipamilit ni Macapagal-Arroyo nga ipatuman ang mga pasista kag maki-imperyalista nga polisiya, mas mangin maathag para sa malapad nga pumuluyong Pilipino nga kinahanglan nga ululupod kag makahulusga nga maghulag agud tapuson ang iya rehimen. **AB**

Partikular nga kinahanglanon nga handaan sang BHB ang pamahug sang direkta nga pagpasakop sang mga tropang Amerikano sa mga kontra-rebolusyonaryo nga operasyon paagi sa pagpasako sa paniktik, pagtaktisa ukon sa mga aktwal nga armadong operasyon sa mga prenteng gerilya sang rebolusyonaryo nga kahublagan.

37,000—biktima sang mga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sa idalum sang rehimeng Macapagal-Arroyo

HALIN ENERO 22, 2001 SANG UMPISA MAGPUNGKO SA PODER SI Macapagal-Arroyo, tubtob sadtong Hulyo 15, may 1,334 nga kaso

sang mga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung nga nagabiktima sa 37,164 ka tawo ang nalista sa bug-os nga pungsod. Sa numero nga ini, 148 ka tawo ang biktima sang pagpangsalbeyds kag asasinasyon, 55 ang ginmasaker kag 14 ang pwersado nga gindala sang mga militar kag tubtob subong wala pa makita. Magluwas diri, lapnagon man ang

nagkalain-lain nga porma sang mga paglapas parehas sang napaslaw nga pagpatay, walay-pili nga pagpangluthang, pagpangbomba, ilegal nga pag-aresto kag pagdingut sang propyedad, pwersado nga ebakwasyon, pagblokeyo sang pagkaon, malaparan nga pagpahalin, pagdingut sang atensyon medikal kag iban pa.

Naglab-ot sa 2,581 ka tawo ang biktima sang 125 ka kaso sang paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sang mga lider kag myembro sang Bayan Muna. Biente-dos ka lider sa komunidad sang Bayan Muna ang ginpatay samtang tatlo naman ang biktima sang masaker. May mga lider man nga nakaluwas halin sa mga pagtuyo nga pagpatay samtang may apat pa nga indi makita.

May 86 ka kaso naman sang pagpatay sa mga aktibista kag ginasuspetsyuan nga mga simpatisador sang BHB. Biktima diri ang 148 ka tawo. Mas malala ini sa rekord sang gubyerno nga Estrada nga nakalista sang 59 nga parehas nga kaso sa sulod sang 18 ka bulan sa poder.

Sa Basilan, humalin sang pasingkion ang kampanya batuk sa bandido nga Abu Sayyaf, naglab-ot na sa 3,169 ang nabiktima sang mga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung. Napulo diri ang ginsalbeyds, anum ang ginpatay, 42 ang gintortur, 126 ang arbitrario nga gin-aresto samtang may isa pa ka nadula.

Samtang, apat ka babaye kag anum ka bata ang ginpreso agud mapwersa nga magsurender ang ila mga paryente nga ginasuspetsyuan nga katapu sang Abu Sayyaf. Ilegal sila nga ginapreso subong sa Basilan Provincial Jail kag Camp Bagong Diwa sa Taguig, Metro Manila. Masobra sa 100 pa gid ang ginasuspetsyuan nga katapu sang Abu Sayyaf ang nahunong sa duha ka kampo. **AB**

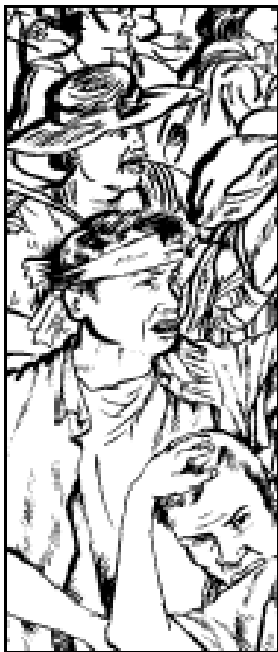
Mga ilusyon sang kauswagan

Sa una nga tulok, daw may kamatuoran ang “pag-uswag sang ekonomiya nga ginapabugal sang rehimeng Macapagal-Arroyo. Nagapamulak ang mga estadistika—nag-uswag kuno sang 3.8% ang GDP (kabilugan nga produkto sa sulod sang pungsod) kag sang 4.9% ang GNP (kabilugan nga produkto sang pumuluyo sa sulod kag gwa sang pungsod) kag naglista sang makakilibot nga 4.1% nga pagdaku ang sektor nga agrikultura. Indi lang ini. May kulang-kulang sa P2 bilyon nga sarplas ang *balance of payments* (BOP ukon balanse sang kwarta nga nagsulod kag naggwa), wala nagapalayo sa P50 ang bayluhanay sang piso sa dolyar kag relatibo nga “istable” ang operasyon sang *stock market*. Istable man kuno ang presyo sang balaklunon, parehas sang galunggong (tamodios) nga “nabakal” ni Macapagal-Arroyo sa presyo nga P60 kada kilo.

Apang parehas sang “manubo” nga presyo sang galunggong—nga madasig ginpanginwala sang mga nagapanyenda sa bug-os nga Metro Manila—wala sang pulos ang mga estadistika sa atubang sang aktwal nga kaimulon nga ginaantus sang pumuluyo. Malayo sa ginapabugal ni Macapagal-Arroyo, artipisyal, temporaryo kag may lamod nga ilusyon ang ginahambal nga pag-uswag sang ekonomiya.

Sa kamatuoran, ang ekonomiya naga-kabuhi na lang paagi sang mga pagsulod sang pondo halin sa gwa sang pungsod—utang, remitans (padala nga kwarta) sang mga migrante nga mamumugon kag dumuluong nga kapital.

Ang ekonomiya naga-kabuhi na lang paagi sang mga pagsulod sang pondo halin sa gwa sang pungsod—utang, remitans sang mga migrante nga mamumugon kag dumuluong nga kapital.

Wala naga-uswag nga ekonomiya

Suno mismo sa Bangko Sentral sang Pilipinas, nagapabilin nga pangunahon nga paktor sa pagsaka sang pungsudnon nga kita ang mga remitans sang mga OCW. Sa kamatuoran, halos 15% sang kabilugan nga kita sang pungsod (GNP) naghalin diri. Halin Enero tubtob Abril, naglab-ot sa \$2.83 bilyon ang kabilugan nga remitans—masobra 61% ang kadakuon kumparar sa pareho nga panahon sadtong nagligad nga tuig. Ginasalaming sang nagapadaku nga numero sang mga Pilipino nga nagapangita sang trabaho sa luwas sang pungsod ang daku nga kawawad-on sang mga oportunidad sa pungsod agud makakuha sang maayo nga trabaho. Naglab-ot na ang numero nila sa mas-o-menos walo ka milyon (masobra 22% sang kabilugan nga pwersa sa pangabudlay sa pungsod). Sa

sulod sang una nga apat ka bulan sang tuig, nagtaas pa sang 4.4% ang numero sang Pilipino nga naggwa sa pungsod para magtrabaho.

Daw nagdaku ang dumuluong nga kapital nga nagsulod sa pungsod. Doble kon i-kumparar sa nagligad nga tuig ang nalista nga \$1.5 bilyon nga dumuluong nga direkta nga pagpangapital. Apang ang bulto sini ginbayad sang Kirin Brewery sa ginbakal sini nga sapi sa San Miguel Corporation. Ang iban pa mga pautang sang mga monopolyo sa ila mga subsidyaryo sa pungsod. Kon indi pag-ilakip sa kwenta, makita nga nagbagsak pa gani sang 50% ang bag-o nga kapital nga nagsulod sa pungsod.

Pagkatapos nagsangko sa sulod sang masobra isa ka tuig, nagtaas gamay sang 2.7% sining Mayo ang kita sang pungsod halin sa eksport. Subong man, naglista sang 3% nga pagtaas ang import sa una nga kwarto sang tuig—matapos nga sige-sige maglista sang pagbagsak halin Enero 2001 tubtob Enero 2002. Yara liwat sa \$475 ang depisito sa *balance of trade* (BOT ukon balanse sang baligyaanay) sining Mayo, halin sa kadali nga paging positibo sini (\$18 milyon) sadtong Abril.

Importante nga ihambal nga halos 40% sang dugang nga gin-import nga balaklunon mga kagamitan pang-telekomunikasyon, elektronik kag pang-upisina. Ang bulto sini mga *cellphone* kag iban pa nga gamit para sa telekomunikasyon (20% sang kabilugan nga gin-import)—para lang sa pagpadamu sang naga-*text* ukon nagatawag sa mga *cellphone*.

Sa pihak nga bahin, mahinay pa gihapon ang produksyon. Isa sa nagapangunga nga palatandaan sini ang pagbagsak sang sobra sa 20% sang gin-import nga langis bangud naggamay ang kinahanglanon sang mga industriya para diri.

Halos wala nagahulag ang industriya pang-eksport, ilabina ang produksyon sang mga pyesa nga elektronik (nagbagsak sang 2.4%). Tubtob subong wala pa nagakatabu ang ginalauman nga pagbawi sang ekonomiya sang US, ang pangunahon nga balaligyaan para sa mga produkto nga elektronik. Mas malala ang pagbagsak sang produkto sang panapton (18.2%), sang buhinan sang US sang isa ka parte sa apat ang gina-import sini nga mga panapton halin sa Pilipinas. Ang solo nga produkto nga

padayon nga nagakita tubtob sang nagligad lang amo ang delata nga tuna. Apang sigurado nga magbagsak man ini ilabina subong nga gin-aprubahan na sang kongreso sang US ang layi sa pag-import sang preska nga tuna halin sa Latin Amerika nga wala sang taripa. Ang mga delata nga tuna halin sa Pilipinas ginpatungan sang 6-12% nga taripa.

Sa una nga duha ka bulan sang tuig, naglab-ot sa 820 ka pabrika ang nagsara kag nagpamuhin sang mga mamumugon. Mas mataas ini sang 65% kumparar sa nagligad nga tuig. Masobra 20,000 ka mamumugon ang nadulaan sang trabaho (dugang na ang 79% sang nagligad nga tuig). Sining Enero, naglab-ot sa 355 ang mga mamumugon nga nagakadulaan sang trabaho kada adlaw.

Kabaliskaran sang promisa ni Macapagal-Arroyo nga magtuga sang isa ka milyon trabaho, nagtaas pa ang tantos sang disempleyo (13.4% sining Abril) sandig sa konserbatibong upisyal nga estadistika sang gubyerno. Halin 3.94 milyon sadtong umpisa sang tuig, naglab-ot sang 4.87 ang mga wala sang trabaho sa katapusan sang una nga kwarto. Solo nga ang sektor sang serbisyo ang naglista sang 1.3% nga pagdaku sang empleyo—apang kadam-an sa mga trabaho diri mga kontraktwal kag kaswal. Magluwas pa sa mga wala sang trabaho, halos anum ka milyon nga mamumugon nga Pilipino ang wala sang bastante nga trabaho (*underemployed*).

Nagatinga nga agrikultura

Kun sipad-sipadon, ang ginapabugal nga \$240 milyon nga pondo nga kuno ginbubo sang rehimeng Macapagal-Arroyo sa agrikultura ginabug-os sang mga regular nga badyet sang mga ahensya diri kag mga pondo halin sa Land Bank, Agrarian Reform Fund kag Department of Agriculture. Luwas sini, wala sang may ginsulod nga bag-o nga pondo para sa nagatinga nga sektor ang rehimen.

Bisan ang ginapabugal sini nga 800,000 nga gintuga nga trabaho, isa ka daku nga kabutigan. Suno sa National Statistics Office, 110,000 lang ang natuga nga bag-o nga trabaho sa sektor. Ang bulto pa sang kuno nakakita sang trabaho mga mamumugon sa uma kag mangingisda nga pareho pulupanahon lang makaubra. Gin-upod man sa estadistika ang mga nahatagan sang tig-90 ka adlaw (tatlo ka bulan) nga trabaho sa nagkalain-lain nga ahensya sang gubyerno sa idalum sang Emergency Employment Program

Maathag nga kabutigan ang kadam-an sang mga ginapabugal ni Macapagal-Arroyo nga pag-ulikid sa imol kag pagsolbar sa kaimulon.

kag pagkatapos wala na liwat sang trabaho. Wala sang signipikante nga epekto ang programa nga ini sa kahimtangan sang minilyon-milyon nga wala sang trabaho sa kaumhan.

Nagapabilin nga hagmak ang produksyon sang palay kag mais. Para sa una ka anum ka bulan sang tuig, 0.7% lang ang gindaku sang produksyon sang palay kag ang produksyon sa mais nagrehistro sang gamay nga pagnubo.

Kabaliskaran sa programa nga kuno para bugas nga bastante sa kaugalingon, ginapadasig ang pag-import sang bugas. Sadtong Mayo, lampas gid sa target nga 390,000 ka metriko tonelada (mt) ang 890,000 metriko tonelada nga gin-import sang pungsod. Suno sa Department of Agriculture, nakatalana mag-import sang 250,000 mt nga bugas sa ikatlo nga kwarto sang tuig nga ini. Sang nagligad nga tuig, 780,000 mt nga bugas

ang gin-import sang gubyerno.

Nagapadaku nga utang

Naghabok tubtob P120 bilyon ang depisit sa badyet sining Hulyo—halos doble sang gintalana para sa anum ka bulan. Sa kamatuoran, 91% na ini sang gintalana nga target para sa bug-os nga tuig. Ginataya nga magalab-ot sa P158 bilyon tubtob P163 bilyon ang depisit sa badyet para sa bug-os nga 2002. Agud makontrol ini, ang pondo nga gintalana sa mga serbisyo pang-katilingban ang plano nga buhinan tubtob P83 bilyon sang rehimen.

Suno mismo sa gubyrerno, ang paghabok sang depisito resulta sang mahinay nga pagpangulekta sang buhis tuga sang manubo nga kita sang mga korporasyon, ilabina ang

sektor sang manupaktura, kag pagnubo sang taripa sa mga gina-import nga produkto—santo mga polisiya sang World Trade Organization.

Halin Enero-Mayo, naglab-ot sa P331 bilyon ang kabilugan nga gastos sang gubyrerno, mas mataas sang 15% kumparar sadtong nagligad nga tuig. Naglab-ot naman sa P150.7 bilyon ang gin-utang sini sa pareho nga panahon.

Indi matago ang paghabok sang utang pangluwas sang pungsod. Yara na sa \$53.4 bilyon (P2.67 trilyon) na ini subong—mas daku sang \$1 bilyon kumparar sadtong nagligad nga tuig. Ikatlo na ini sa pinakadaku sa bug-os nga Asia. Pinakamataas man sa bug-os nga Asia ang interes (13.1%) nga ginabayran sang Pilipinas.

Indi masolbar nga kaimulon

Maathag nga kabutigan ang kadam-an sang mga ginapabugal ni Macapagal-Arroyo nga pag-ulikid sa imol kag pagsolbar sa kaimulon.

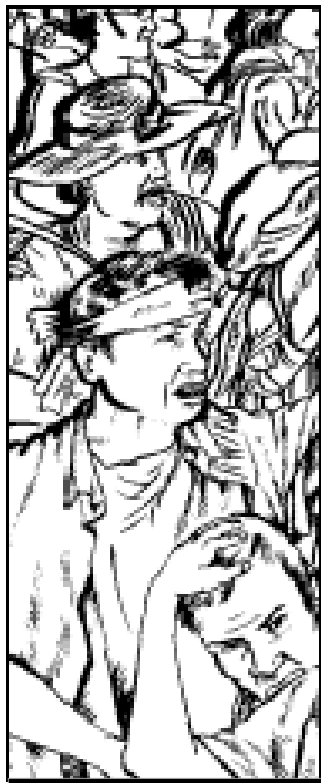
Padayon nga naga-pangindi si Macapagal-Arroyo nga dugangan ang

suhol kag sweldo sang mga mamumugon kag empleyado sa gubyrerno. Nagapabilin nga nalansang sa P234 nga abereyds nga inadlaw nga minimum—di hamak nga kulang sa P438 abereyds sang kinahanglanon sang isa ka pamilya sa kada adlaw.

Ang ginpanagtag ni Macapagal-Arroyo nga mga duta sa idalum sang reporma agraryo pinakamanubo sa nagligad nga lima ka tuig. Mas gamay sa ginpromisa nga 100,000 ektarya ang numero sang ginpanagtag niya nga pribado nga kadutaan—65,941 ektarya lang, pinakamanubo sa nagligad nga 10 ka tuig. Sa kadam-an, puno pa sang anomalya ang “pagpanagtag” sang mga ini kag kadam-an sa mga ini ginagamit lang sang mga agalon nga mayduta para mangin alagyan sa pagpanubli sang mga kadutaan sa mga kaparyentehan kag ang madamo sa iban pa padayon sa gihapon nga ginapanag-iyahan sang mga agalon nga mayduta paagi sa mga prente. Wala gintandog ni Macapagal-Arroyo ang malagpad nga kadutaan sang iya bana sa Negros.

Nagapabilin nga mataas ang presyo sang mga nagapanguna nga balaklunon kag ang sukot sa mga sandigan nga serbsiyo. Tubtob subong, ginaabaga sang mga konumidor ang pagbayad sang maanomalya kag indimakatarungan nga PPA (*purchased power adjustment*) nga naglab-ot sa masobra sa tunga sang kabilugan nga balayran sa kuryente. Sobra pa sa nagligad nga mga rehimen, ang rehimen ng Macapagal-Arroyo ang nagligalisa sa pagpangulekta sini paagi sa Electric Power Industry Reform Act. Mataas man ang presyo sang mga pangunahon nga balaklunon, ilabina pagkatapos waskon sang nagasundanay nga bagyo ang mga ulumhan kag punungan.

Wala sang signipikante nga ginbunga ang promisa ni Macapagal-Arroyo sa iya SONA sadtong nagligad nga tuig nga panubuo sang tunga ang presyo sang mga bulong para mapanginpuslan sang mas madamo nga pumuluyo. Himuon kuno ini paagi sa importasyon sang mga barato nga bulong. Apang wala gani ini naglab-ot sa isa ka porsyento sang kabilugan nga ginakonsumo sa pungsod ang gin-import nga barato nga bulong. Padayon nga nagapangibabaw ang mga dumuluong nga monopolyo sa negosyo sa bulong sa pungsod. Wala sang may nahimo ang rehimen sa atubang sang epektibo nga pagbalabag sang mga dumuluong nga monopolyo sa pagbaligya sang mga botika sang barato nga bulong. **AB**

Wala sang signipikante nga ginbunga ang promisa ni Macapagal-Arroyo sa iya SONA sadtong nagligad nga tuig nga panubuo sang tunga ang presyo sang mga bulong para mapanginpuslan sang mas madamo nga pumuluyo.

Ang matuod nga kahimtangan sang pungsod

Nagmartsa pakadto sa Kongreso sining Hulyo ang pila ka napulo ka libo nga pumuluyo agud ipanawagan ang ila mga reklamo kag ibuyagyag ang matuod nga kahimtangan sang pungsod. Agud atubangon ang mga ini, ginpakita sang rehimen ang buot-silingon sang “mabaskog kag malig-on nga republika” paagi sa pagdeploy sang 8,000 ka pulis sa Commonwealth Avenue kag paglatag sang polisiya nga “no tolerance” sa mga demonstrador. Naglab-ot ang malinong nga asembleya sa madinuguon nga komprontasyon sang mag-umpisa nga magpangbato ang pulisya kag magpang-aresto sang mga nagaprotesta. Onse ka lalaki, lakip ang isa ka abugado, ang gin-aresto sang mga pulis. Trese ang napilasan sa insidente.

Mga tampok nga isyu

Ginkundenar sang mga lider sang Bagong Alyansang Makabayan kag mga organisasyon nga kaalyado sini ang maisog nga tinaga ni Macapagal-Arroyo angut sa “mabaskog kag malig-on nga republika”, nga wala sang iban kundi panghinabon sa iya indi-istable kag maluya nga pangginahum. Suno sa ila, wala ini sang iban pa nga buot-silingon kundi ang pagpasingki sang represyon kag pagpang-ipit sang rehimen sa pumuluyo nga nagapamatuk sa pagdumala sang rehimen. Ginpaanggid nila ini sa “Bagong Lipunan” sang diktaduryang Marcos nga wala sang iban nga ginbunga kundi ang sistematiko nga pagpanglupig sang mga kinamatarung sibil kag malaparan nga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung.

“Mga kabutigan”—ini ang bansag sang mga kongresista sang Bayan Muna sa ginpabugal nga mga “kadalag-an” ni Macapagal-Arroyo. Suno sa ila, indi makita ukon mabatyagan sang pumuluyo ang epekto sang mga “nalab-ot” nga target sang rehimen. Nagapati ang mga kongresista nga pagagamiton ni Macapagal-Arroyo ang mga malupigon nga tikang (parehas sang ginaproponer nga layi nga “kontra-terorismo”) indi lang sa ginakabig niya nga mga terorista, kundi batuk sa iya mga kakumpitensya sa pulitika kag batuk man sa pumuluyo.

Gindunganan ni Carmen “Nanay Mameng” Deunida, kilala nga lider sang mga imol sa syudad, ang SONA ni Macapagal-Arroyo. Ang 15 minuto nga pagpamulong-pulong ni Nanay Mameng angut sa matuod nga kahimtangan sang imol nga Pilipino nagtapos sa panawagan nga patalsikon sa poder si Gloria Macapagal-Arroyo.

Lakip sa linibo-libo nga imol sa syudad nga nagpasakop sa protesta ang tatlo ka bata nga taga-Payatas nga gin-gamit niya sa iya gimik nga “baroto nga papel” kag ginpromisahan niya sa una niya nga SONA sadtong nagligad

nga tuig. Suno sa mga bata, wala gintuman ni Macapagal-Arroyo ang iya promisa nga pabalay para sa mga taga-Payatas kag hustisya para sa ginatos-gatos nga natabunan sang basura sa isa ka makangilidlis nga trahedya didto sadtong Hulyo 2000.

Mabaskog nga ginkundenar sang mga pungsudnon nga minorya ang rehimeng Macapagal-Arroyo bangud sa sistematiko nga pagpabaya sini sa ila kaayuhan samtang ginapabay-an sini ang mga higante nga dumuluong nga korporasyon nga agawon ang ila mga ansestral nga kadutaan, suyupon ang mga duna nga manggad sa ila kadutaan kag waskon ang ila pagpangabuhi. Suno sa ila, sistematiko nga ginapatuman sang rehimen ang henosidyo sa ila paagi sa mga proyekto nga “pangkauswagan” kag mga operasyong militar.

Suno sa Moro-Christian People’s Alliance—ginaatake sang rehimen ang relihiyon nga Islam sa padayon nga pagsuporta sini sa “gyera kontra-terorismo” sang imperyalismong US. Madamo sang Moro ang iligal nga gin-aresto kag ginpatu-patuan nga “terorista” bangud lang sang ila relihiyon. Ginhalimbawa nila ang pag-aresto sang pito ka Moro sa isa ka *madrasah* (pangrelihiyon nga buluthoan) sa Pangasinan sadtong Mayo.

Nagtambong man sa protesta ang mga syentista kag *researcher* agud ibuyagyag ang makahalanusbo nga kahimtangan sa pagpanalawsaw kag kauswagan (*research and development*) sa patag sang syensya kag teknolohiya. Suno sa ila, puro hangin lang ang mga promisa nga pondo kag suporta para diri.

Gintawag-igtalupangud naman sang mga Filipino-American halin sa Out US Troops-Now! ang malaparan nga paglapas sa mga tawhanon nga kinamatarung sang Pilipino sa US sa ngalan sang “gyera kontra-terorismo”. Suno sa ila, matapos ang mga atake sadtong Setyembre 11, ginpatuman ang mga rasista kag mapigu-son nga polisiya nga

nagresulta sa pagpalayas sa US sang 479 ka Pilipino. Madamo man nga Pilipino ang nadulaan sang trabaho bangud sang ila nasyunalidad—lakip na ang 28,000 *airport controller* nga ginpahalin sang nagligad lang bangud sa *racial profiling* (pagkilatis base sa rasa), isa ka pangseguridad nga tikang nga ginhimo sang US tulod sang kakulba sini sa mga Arabo kag iban pa nga rasa.

Dapat mangumpisal si Macapagal-Arroyo kag mangayo sang kapatawaran sa iya mga kasaypanan sa pulitika kag ekonomiya—ini naman ang panawagan sang Promotion of Church People’s Response. Suno sa ila, dapat ipangumpisal ni Macapagal-Arroyo ang iya mga kasal-anan batuk sa pumuluyo, partikular ang iya kapaslawan nga panubunon ang sukot sa kuryente kag presyo sang mga pangunahon nga balaklunon.

Sa iban pa nga lugar

Baguio City. Isa ka gatos ang nagmartsa, dala-dala ang isa ka higante nga anay nga human sa karton. Ang anay ginhimo nga kaanggid kay Macapagal-Arroyo bangud sa pag-akusar niya nga “anay” ang dati niya nga mga kaalyado nga subong nagapakamalaut sa iya—ginsakay sa isa ka daku nga baroto nga papel.

Iloilo. Duha ka libo ang nagmartsa sa mga dalanon sang Jaro kag Molo. Lakip na diri ang mga mangunguma nga nagdala sang mga *sprayer* para tapnaon ang pinakadaku nga peste sa Pilipinas—ang reyna sang mga anay nga si Macapagal-Arroyo.

Bacolod. Higante nga anay man ang dala-dala sang mga 500 ka nagaprotesta diri bilang simbolo sang “pungsudnon nga peste”—ang rehimeng Macapagal-Arroyo.

Davao City. Ginkasuhan sang 5,000 ka tawo ang rehimeng Macapagal-Arroyo sa isa ka hukmanan sang banwa nga ginhimo sa Rizal Park diri. Ang pamatbat: May sala! Ang sentensya: Patalsikon sa poder! **AB**

